

3.1 SWOT ANALÝZA

Silné stránky - S- ~~S. 1 – výhodná poloha a dostupnost regionu pro území České republiky~~
~~S.~~

~~S. 1 – silná pozice a úroveň (konkurenceschopnost) tradičních průmyslových odvětví~~

~~S. 2 – tradice průmyslové výroby~~

~~S. 3 – kvalifikační předpoklady obyvatel~~

~~S. 3 – existence a působení veřejné vysoké školy se sídlem v kraji~~

~~S. 4 – pracovitost a kreativita obyvatel~~

~~S. 5 – dostatečná kapacita základních škol~~

~~S. 6 – dostatečně široká oborová struktura středoškolského vzdělání~~

~~S. 7 – dostatečná kapacita středních škol~~

~~S. 8 – různorodá struktura vzdělavatelů v sektoru dalšího vzdělávání~~

~~S. 9 – existence krajské rozvojové organizace Vysočina Education~~

~~S. 10 – zájem vedení škol využívat ke zlepšení podmínek vzdělávání externích zdrojů~~

~~S. 11 – dostatek kvalifikovaných učitelů pro většinu předmětů~~

~~S. 12 – vysoký podíl dětí navštěvujících před vstupem do základní školy mateřskou školu~~

~~S. 13 – vysoký podíl teenagerů mladých lidí ve věku 15 – 19 let vzdělávajících se ve středních školách a to přes rozdílnost jejich sociokulturního zázemí~~

~~S. 14 – pozitivní vztah žáků k využívání výpočetní techniky a internetu jako informačního a komunikačního zdroje~~

~~S. 15 – rozvinutá síť institucí zájmového a uměleckého vzdělávání a sportu pro děti a mládež~~

~~S. 16 – zajištění dostatečné kapacity stravování a ubytování pro žáky~~

~~S. 17 – probíhající proces optimalizace vzdělávací soustavy~~

~~S. 18 – existence Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy~~

~~Kraje Vysočina a zavádění akčního plánování do vzdělávání~~

~~S. 19 – zpracovaná Regionální inovační strategie Kraje Vysočina~~

~~S. 20 – přítomnost iniciativních a kreativních učitelů ve školách~~

~~S. 21 – zájem základních a středních škol o zlepšování podmínek pro rozvoj technického a přírodovědného vzdělávání žáků~~

Slabé stránky - W-

~~W. 1 – chybějící infrastruktura sloužící k rozvoji výzkumu a inovací (vědeckotechnologický park, podnikatelské inkubátory)~~

~~W. 2 – slabé zastoupení tzv. high – tech oborů vázaných na výzkum~~

~~W. 3 – velmi slabá - nižší podnikatelská aktivita obyvatelstva ve srovnání s ostatními kraji ČR~~

~~W. 4 – vysoká zaměstnanost v primárním a sekundárním sektoru národního hospodářství, nízká zaměstnanost v terciéru~~

~~W. 5 – velmi nepříznivé hodnoty ukazatele „počet uchazečů na 1 volné pracovní místo“ ve srovnání s republikovým průměrem~~

~~W. 6 – nepříznivé hodnoty ukazatele míra nezaměstnanosti absolventů středních škol~~

~~W. 4 – nedostatek kvalifikované pracovní síly v Kraji Vysočina převážně v technických profesích~~

W 5 - rozdíly v úrovni materiálně technického zázemí jednotlivých vzdělávacích institucí

W 6 - nedokončení reformy vzdělávání, nezavádění moderních metod ve vzdělávání

W 7—nedostatečná - omezená nabídka programů vysokoškolského studia v kraji

W 8—- nevyhovující technické vybavení škol a nedostatečně obnovovaný stav budov

W 9—nadměrná ekonomická náročnost obecních škol související s podprůměrnou velikostí a malou naplněností žáky

W 10—- nedostatečná poradenská podpora integrace zdravotně postižených dětí do výuky, žáků a studentů se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním

W 11—10 - nedostatečné zapojení středních a vyšších odborných škol do oblasti dalšího vzdělávání dospělých

W 12—nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel ve srovnání s ostatními kraji ČR (zejména počet vysokoškoláků)

W 13—W 11 - nedostatečné informační a poradenské služby pro vzdělávání dospělých

W 14—12 - nedostatečná zpětná vazba o výstupech počátečního vzdělávání

W 15—13 - nedostatečná zpětná vazba o činnosti učitelů, naplňování vzdělávacích cílů a používaných metodách vzdělávání

W 14 - slabá podnikatelská aktivita obyvatelstva

W 15 - nízký počet absolventů vysokých škol vracejících se do místa bydliště po absolvování VŠ z jiných regionů

W 16—- nedostatečně rozvinutý systém kariérového poradenství pro žáky základních a středních škol

W 17—- nedostatečné cizojazyčné znalosti učitelů základních a středních škol

W 18—- nerovnoměrné zapojení učitelů základních a středních škol do procesu zlepšování kvality škol a využívání doplňkových finančních zdrojů

W 19—- klesající úroveň čtenářských dovedností žáků čtenářské a matematické gramotnosti

W 20—- nedostatečná podpora ředitelů při identifikaci identifikaci vzdělávacích potřeb jednotlivých učitelů a navazující systém DVPP

W 21 - existence škol bez bezbariérového přístupu

W 22 - nedostatečná odezva a provázání vzdělávacího systému na potřeby trhu práce

W 23 - Nedostatečná odezva a provázání vzdělávacího systému na potřeby trhu práce (nevyhovující oborová struktura absolventů škol, jejich počet a kvalita)

W 24 - nedostatečnost finančních zdrojů pro školská zařízení zejména v oblasti volného času dětí a mládeže při stávajícím systému financování školství

Příležitosti - O 1— zvýšení podílu odvětví služeb na zaměstnanosti

O 2—

O 1 - oživení české, evropské a globální ekonomiky

O 2 - výhodná poloha regionu vůči hlavním koncentracím domácí poptávky

O 3 - využití komparativních výhod v oblasti pracovních nákladů pro získání zahraničních investorů (zejména v průmyslu)

O 3— zřízení vědeckotechnologického parku

O 4— - zavádění inovací podnikatelskými subjekty působícími na území kraje

O 5— - využití prostředků strukturálních fondů EU a dalších dostupných zdrojů pro rozvoj podnikání v kraji

O 6— - podpora všech forem odborného vzdělávání včetně poradenství

- O. 7— - větší provázání sféry vzdělávání a trhu práce s cílem přiblížení se potřebám zaměstnavatelů
- O. 8— - vyšší přizpůsobení vzdělávacích programů středních a vyšších odborných škol požadavkům trhu práce a předpokládaným vývojovým trendům
- O. 9— - posílení institucí, struktur a produktů zajišťujících vazby vzdělávání a trhu práce
- O. 10— - využití výstupů ~~SLDB~~výběrových šetření ČSÚ a statistik úřadu práce pro popis trhu práce
- O. 11— - využití výstupů mezinárodních šetření a výstupů ČŠI při analýze výstupů výsledků vzdělávání ve školách
- O. 12 - využití rekvalifikačních programů pro nezaměstnané a zájemce pro přípravu pracovníků pro ~~nová~~žadaná odvětví
- O. ~~12~~— 13 - rozvíjení celoživotního vzdělávání s důrazem na ~~využívání informačních a komunikačních technologií a komunikace~~komunikaci v cizích jazycích
- O. ~~13~~— 14 - rozšiřování nabídky služeb v oblasti NSK a uznávání ~~dílech~~profesních kvalifikací
- O. ~~14~~— 15 - zvýšení nabídky akreditovaných studijních programů a zlepšení infrastruktury vysokého školství, zejména ve vysokých školách se sídlem na území kraje
- O. ~~15~~— 16 - zavádění rozvíjení ~~podnikatelských dovedností~~podnikavosti do programů středních škol
- O. ~~16~~— 17 - existence firem podporujících odborné vzdělávání
- O. ~~17~~— 18 - zavádění standardizovaných výstupů vzdělávání státem (společná maturita, testování v pátých a devátých třídách základních škol, jednotné zadání závěrečné zkoušky), jednotné zadání přijímací zkoušky
- O. ~~18~~— přítomnost iniciativních a kreativních učitelů ve školách
- O. ~~19~~— - existence systému rámcových a školních vzdělávacích programů a jejich inovace
- O. 20— - reforma financování regionálního školství na základě předem definovaného obsahu, rozsahu a dostupnosti vzdělávacích a školských služeb
- O. 21 - využívání a uznávání systému certifikací a profesních kvalifikací

Ohrožení - T-

- T. 1— - zpomalení rozvoje firem při nedostatku lidského kapitálu na investice
- T. 2— - výrazný útlum místního zpracovatelského průmyslu
- ~~T. 3— - růst nezaměstnanosti při pokračujícím procesu restrukturalizace v primárním a sekundárním sektoru národního hospodářství~~
- ~~T. 4— - klesající počet pracovních příležitostí, klesající počet firem v důsledku hospodářské situace~~
- ~~T. 5— - ekonomicky úsporná opatření jako důsledek ekonomické situace~~
- T. 3 - lokální rozdíly v zaměstnanosti
- T. 4 - obtížné uplatnění absolventů na trhu práce
- T. 5 - nerovnoměrnost vývoje ekonomiky
- výrazné kolísání zájmů zaměstnavatelů o zaměstnance v souvislosti s nerovnoměrným ekonomickým vývojem
- ~~T. 6— - neprovázanost pravidel financování vzdělávání s požadavky na výstupy~~
- ~~T. 7— - zvyšující se podíl dlouhodobě nezaměstnaných a v důsledku toho nebezpečí ztráty pracovních návyků a preference sociálních příjmů~~
- ~~T. 8— - rostoucí počet rodin s nižším zájmem rodičů o motivaci dětí ke vzdělávání~~

- ~~T. 9~~ — 8 - konzervativnost školského prostředí (ředitelů, učitelů i rodičů) při zavádění potřebných inovací
- ~~T. 10~~ — neprovázání kvalifikačních potřeb území se vzdělávací nabídkou
- ~~T. 11~~ — prohlubující se 9 - rozpor mezi technickým vybavením škol a požadavky zaměstnavatelů
- ~~T. 12~~ — 10 - demograficky podmíněný úbytek dětí základních a středních škol nerovnoměrný vývoj počtu žáků a absolventů v počátečním vzdělávání
- ~~T. 13~~ — 11 - nedostatek kvalifikovaných učitelů, zejména cizích jazyků, výpočetní techniky a některých odborných předmětů; nedostatečná metodická příprava absolventů fakult připravujících učitele pro zvládnutí přípravy a výuky dle RVP – ŠVP;
- ~~T. 14~~ — 12 - zhoršující se věková a aprobační struktura pedagogických pracovníků
- ~~T. 15~~ — 13 - zaostávání v podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel za ostatními kraji a odliv vysokoškolsky vzdělaných obyvatel z kraje
- ~~T. 16~~ — 14 - pokles podílu prakticky zaměřených předmětů v základních školách, vzrůstající/pokračující orientace na teoretické předměty a přetrvávající frontální metoda výuky
- ~~T. 17~~ — 15 - omezená nabídka cizích jazyků ve většině odborně zaměřených maturitních oborech (pouze jeden cizí jazyk)
- ~~T. 18~~ — 16 - pokračující pokles přitažlivosti a prestiže profese učitele
- ~~T. 19~~ — 17 - obtížná identifikace požadavků zaměstnavatelů v regionu na lidské zdroje z hlediska oborového zaměření
- ~~T. 20~~ — 18 - klesající motivace žáků základních a středních škol ke vzdělávání
- ~~T. 21~~ — 19 - roztržitost oborové nabídky středních škol do malých vzdělávacích skupin
- T 20 - nadměrná ekonomická náročnost obecních škol související s podprůměrnou velikostí a malou naplněností žáky
- T 21 - Malá prestiž technického a přírodovědného vzdělávání (zejména u učebních oborů)
- T 22 - Nevhodný systém financování škol, mající vliv na neefektivní využívání prostředků a nízkou míru úsilí o dosažení rozpočtových úspor

4.1 PRIORITNÍ CÍL: A. SBLIŽOVÁNÍ VÝSTUPŮ VZDĚLÁVÁNÍ S POTŘEBAMI TRHU PRÁCE

4.1.2 Úkoly a opatření v oblasti Kariérové poradenství

Úkol A. 1: **Zvýšit počet žáků základních a středních škol, kterým je poskytováno systematické poradenství a informace potřebné pro rozhodování o volbě budoucího profesního zaměření, resp. o volbě vzdělávací dráhy**

Opatření:

1. Poskytnout žákům (rodičům) standardizované informace o úrovni jejich vzdělání a informace o vývoji na trhu práce tak, aby měli maximum informací pro odpovědné a kvalifikované rozhodnutí o své vzdělávací dráze a své budoucí profesní orientaci. K tomuto účelu využít zejména prostředky ~~globálních grantů kraje v rámci Operačního programu~~ **Vzdělávání pro konkurenceschopnost** Výzkum, vývoj a vzdělávání.
2. Nabídnout zřizovatelům a základním školám jednoduchý a metodicky propracovaný nástroj pro systematickou práci s žáky (rodiči) směřující k volbě profesního zaměření a vzdělávací dráhy.
3. Zpřehlednit nabídku informací pro žáky, rodiče, učitele a kariérové (výchové) poradce v oblasti vzdělávací nabídky a vývoje trhu práce.
4. Posílit roli zaměstnavatelů jako zdroje informací o reálném pracovním prostředí.
5. Metodicky podpořit činnost kariérových poradců ve školách a vytvořit podmínky v oblasti kariérového poradenství s cílem zvýšení kvality budoucího výběru povolání.
6. Vytvořit regionální platformu pro koordinaci, síťování, sdílení informací, metod, postupů a technik v oblasti kariérového poradenství.

4.1.3 Úkoly a opatření v oblasti Středoškolské vzdělávání

Úkol A. 2: Zachovat a případně rozšířit pro patnáctileté žáky všeobecné nebo obecně odborné vzdělávací příležitosti, které vedou k dalšímu studiu v terciárním stupni; ~~usnadnit žákům, kteří mají zájem, cestu k dosahování co nejvyššího a relevantního vzdělání a zvýšit jejich studijní motivace a aspirace~~

Opatření:

1. ~~1.~~ Nesnižovat počet míst v prvních ročnících čtyřletých gymnázií a lyceí, pokud budou tyto obory dostatečně naplněné. Ve školách zřizovaných krajem bude kraj posuzovat nezbytnost zachování gymnázia nebo lycea v nabídce školy v případě, že ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 24 žáků.

~~2. 2.—V oblasti oborů vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecného zaměření nenavýšovat kapacitu gymnázií ve školském rejstříku.~~

- ~~2-3.~~ Pokud bude existence víceletého gymnázia ohrožovat úroveň povinné školní docházky v příslušném městě nebo bude neekonomické nebo o něj bude nízký zájem (ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 28 žáků na třídu), přistoupí kraj po projednání a se souhlasem města ke zrušení, případně omezení kapacity nižších ročníků gymnázií v jím zřizovaných školách a ke změně vyšších ročníků na čtyřleté studium.

~~3. V případě, že bude růst poptávka absolventů základních škol po všeobecně a obecně odborně zaměřených oborech, souhlasit s výměnou čtyřletých maturitních odborně zaměřených oborů za čtyřleté obory gymnázií a lyceí ve vzdělávací nabídce středních škol. Zařazení těchto nových maturitních oborů do školského rejstříku však bude doporučováno pouze v případě dostatečné poptávky po gymnáziích nebo lyceích a v případě, že dojde ke snížení nebo zrušení kapacity existujícího maturitního oboru. Nejvyšší povolený počet žáků (dále jen kapacita) nového maturitního oboru bude doporučován maximálně do takové výše, aby nedocházelo k navyšování počtu žáků v prvních ročnících studijních oborů příslušné školy. Obdobně bude postupováno i v případě navyšování kapacity v již existujících oborech.~~

~~4. Nenavýšovat počet žáků nastupujících do 1. ročníků víceletých gymnázií ani kapacity ve školském rejstříku.~~

Úkol A. 3: Zachovat dostatek míst pro vzdělávání a výchovu kvalifikovaných odborníků v maturitních i učebních odborně zaměřených oborech v návaznosti na dlouhodobé potřeby trhu práce i aktuální potřeby zaměstnavatelů

Opatření:

1. ~~1.~~ Nezvyšovat počet žáků v denním studiu odborných maturitních oborů středních škol. Zařazení nových maturitních oborů do školského rejstříku nebo kapacitní posílení stávajících bude doporučováno pouze v případě, že dojde ke snížení nebo

zrušení kapacity existujícího maturitního oboru. Nezvyšovat kapacity maturitních oborů středních škol, u kterých nezaměstnanost absolventů dlouhodobě překračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah podle bodu 5. Do struktury oborů vzdělávání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou ve střední škole může být nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělávání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svaz průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory). V případě optimalizace kapacit oborů vzdělávání středního odborného vzdělávání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti¹, než je průměr kraje (posuzuje krajský úřad). Nejvyšší povolený počet žáků (dále jen kapacita) nového maturitního oboru bude doporučován maximálně do takové výše, aby nedocházelo k navyšování počtu žáků v prvních ročnících studijních oborů příslušné školy. Obdobně bude postupováno i v případě navyšování kapacity v již existujících oborech.

2. ~~2.~~ Nedoporučovat vznik nových středních škol se všeobecně nebo obecně odborně zaměřenými obory gymnázií a lyceí (netýká se nástupnických organizací).
3. ~~3.~~ V případě vstupu nové střední školy na území Kraje Vysočina souhlasit se zařazením do školského rejstříku pouze takových odborně zaměřených oborů, které nejsou ani totožné a ani obdobné, jako obory zařazené ve školském rejstříku stávajících středních škol v kraji. U maturitních oborů bude v takových případech nejvyšší povolený počet žáků (kapacita) zařazen maximálně ve výši 30 žáků na třídu v rozsahu maximálně jedné třídy v ročníku (tedy např. u čtyřletých maturitních oborů ve výši 120 žáků). Kapacita může být následně zvýšena pouze na základě skutečného a prokázaného zvýšeného zájmu žáků o obor.
4. ~~4.~~ Nové střední školy a konzervatoře (vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra jejich oborů vzdělávání a disponibilní kapacitě škol) zřizovat pouze ve výjimečných a odůvodněných případech (např. s obory vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření nebo s obory vzdělání pro žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami).
5. V oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů (např. obory vzdělání z oblasti rybářství, vinařství, obory ze skupiny oborů 82 Umění a užité umění), zahrne MŠMT do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů ve střední škole nebo konzervatoři odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání MŠMT dohodne s Asociací krajů ČR a zveřejní na webových stránkách MŠMT a Věstníku MŠMT
- 4-6. ~~Nezvyšovat počet žáků ani nejvyšší povolený počet žáků ve školském rejstříku v denním studiu učebních oborů Kuchař, Číšník, Cukrář, Kadeřník, autoopravářských oborů (Mechanik opravář motorových vozidel, Autoelektrikář, Karosář, Autolakýrník) a jim blízké příbuzných) a jim blízké příbuzných. V oblasti oborů vzdělání s výučním listem (v závislosti na uplatnění absolventů na trhu práce) nezvyšovat kapacity oborů vzdělání ve skupinách oborů, které mají dlouhodobě nezaměstnanost vyšší než průměr nezaměstnaných absolventů v rámci příslušného kraje (např. skupina oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů, 31 Textilní výroba a oděvnictví, 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče) nebo jejich oborová~~

¹ Výrazně vyšší míra nezaměstnanosti absolventů je pro účely tohoto materiálu míněna dvojnásobná a vyšší míra nezaměstnanosti absolventů než je průměr míry nezaměstnanosti v kraji.

kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah podle bodu 5.

7. 5.—Přehled skupin oborů vzdělání, v nichž je dosahováno dlouhodobé nezaměstnanosti (jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škol za období posledních pěti let), bude upravován na základě údajů Úřadu práce. V takovém případě bude zveřejněn MŠMT do 31. 7. způsobem umožňujícím dálkový přístup a aplikován pro řízení v následujícím školním roce.

5-8. V zájmu zachování podílu mezi učebními a studijními obory stanovovat v rámci pravidel pro přijímací řízení maximální doporučené počty žáků nebo tříd pro jednotlivé školy a obory.

6-9. ~~6.~~ Ve školách zřizovaných krajem bude kraj posuzovat vyřazení maturitního denního studijního oboru skupiny M z nabídky školy, pokud bude neekonomický nebo o něj bude nízký zájem (ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 18 žáků).

7-10. ~~7.~~ Ve školách zřizovaných krajem bude kraj posuzovat vyřazení z nabídky školy denních učebních oborů Mechanik opravář motorových vozidel, a Autoelektrikář a Kuchař — číšník, pokud budou neekonomické nebo nebudou v souladu s poptávkou na trhu práce nebo o ně bude nízký zájem (ve třech po sobě následujících letech počínaje rokem 2010 je do prvního ročníku přijato v průměru méně než 10 žáků).

8-11. ~~8.~~ Podporovat aktivní firmy a umožnit podnikům i HK prezentace a předvádění akcí, exkurzí atd. pro žáky a studenty, podporovat komunikaci a další formy spolupráce zaměstnavatelů a škol.

9-12. ~~9.~~ Ve spolupráci s regionálními partnery mapovat profesní (kvalifikační) strukturu zaměstnanců v jednotlivých odvětvích a tendenci jejího vývoje.

Úkol A. 4: ~~Zvýšit~~Zachovat variabilitu vzdělávacích cest pro žáky; umožnit žákům, kteří mají zájem, cestu k dosahování co nejvyššího a relevantního vzdělání a zvýšit jejich motivaci k celoživotnímu vzdělávání; ~~minimalizovat či vyloučit existenci často umělých překážek při průchodu vzděláváním, které mohou být příčinou předčasného odchodu žáků ze vzdělávání a jeho ukončování na stupni základního vzdělání~~

Opatření:

1. ~~1.~~ Nezvyšovat počet žáků ani nejvyšší povolený počet žáků ve školském rejstříku v denním studiu nástavbových oborů a nezvyšovat počet žáků ani nejvyšší povolený počet žáků ve školském rejstříku v denním studiu nástavbového oboru Podnikání. ~~Zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků z důvodů změny v poskytování nástavbového studia dle § 83 školského zákona~~ V oborech nástavbového studia, kde dlouhodobá nezaměstnanost absolventů denní formy vzdělávání v krajích přesahuje 15 %, nezvyšovat oborové kapacity oproti kapacitám uvedeným v rejstříku škol a školských zařízení v roce 2014. Přehled skupin oborů vzdělávání, v nichž je dosahováno dlouhodobé nezaměstnanosti – jako průměr nezaměstnanosti absolventů středních škola za období posledních pěti let - může být upraven na základě údajů Úřadu práce. V takové případě bude přehled zveřejněn krajským úřadem do 31. 7. způsobem umožňujícím dálkový přístup a aplikován pro řízení v následujícím školním roce. ~~Zvýšení nejvyššího povoleného počtu žáků z důvodů změny v poskytování nástavbového studia~~ doporučit u maturitního oboru pouze v případě, že se jedná o obor, ve kterém v okamžiku změny střední škola již poskytuje střední vzdělání s maturitní zkouškou v daném oboru vzdělání, a to

v rozsahu vypočítaném dle skutečného počtu žáků v prvních dvou ročnících studia nahrazovaného nástavbového oboru.

2. ~~2.~~ Při zavádění či inovaci školních vzdělávacích programů dbát na zvyšování prostupnosti a provázanosti učebních a studijních oborů obdobného zaměření.
3. ~~3.~~ Podporovat v rámci zavádění školních vzdělávacích programů takové programy, které vycházejí ze společného prvního ročníku pro skupinu příbuzných oborů a v dalších ročnících umožňují postupnou specializaci, opuštění učebních oborů po druhém ročníku s relativně uceleným a certifikovaným vzděláním a přestup mezi učebním a studijním oborem s minimálními formálními obtížemi pro žáka včetně využívání nového typu nástavbového studia.
~~4. Při úpravách sítě středních škol zřizovaných krajem posílit podmínky pro postupné těsnější propojení příbuzných studijních a učebních oborů v komplexním vzdělávacím programu spojené školy. Cílem je rozšířit možnosti pro výběr a volbu vzdělávací dráhy žáků ještě v průběhu středoškolského vzdělávání a snížit dopady nesprávného výběru v deváté třídě.~~
4. ~~5.~~ Při úpravách sítě středních škol zřizovaných krajem s cílem posílit podmínky pro postupné těsnější propojení různých maturitních oborů v komplexním vzdělávacím programu spojené školy, a to zejména ve středních školách v menších městech. Cílem je rozšířit možnosti pro výběr a volbu vzdělávací dráhy žáků ještě v průběhu středoškolského vzdělávání a snížit dopady nesprávného výběru v deváté (páté) třídě.
5. ~~6.~~ Střední školy zřizované církví, krajem, městem i soukromou právnickou osobou považovat za rovnocenné poskytovatele vzdělání a při posuzování změn ve školském rejstříku postupovat dle stejných pravidel.

4.1.4 Úkoly a opatření v oblasti Terciární vzdělávání

Úkol A. 5: Podpořit zvýšení nabídky prezenčního terciárního vzdělávání na území kraje

Opatření:

1. ~~1.~~ Akreditovat prakticky ~~orientovaných bakalářských studijních programů~~ orientované bakalářské studijní programy ve vysokých školách se sídlem na území kraje na základě poptávky zaměstnavatelů; pro další rozvoj kraje mají zvláštní význam technické programy a zavádění a rozvoj technických studijních oborů.
~~2. Podporovat změnu oborů VOŠ na bakalářské programy.~~
- ~~2.~~ ~~3.~~ Podporovat akreditaci a realizaci navazujících magisterských studijních programů na veřejné vysoké škole se sídlem v kraji s cílem zajistit a udržet vysoce kvalifikovanou pracovní sílu v regionu.
- ~~2-3.~~ Podporovat spolupráci VOŠ a VŠ se sídlem na území kraje s jinými vysokými školami v oblasti uznávání dosaženého studia.
- ~~3-4.~~ ~~4.~~ Rozšířit a zvýšit kvalitu prostorového zázemí a technického vybavení vysokých škol se sídlem na území kraje s důrazem na moderní technologie vzdělávání, modernizaci vybavení pro rozvoj vědy a výzkumu a spolupráci s výrobními podniky.
5. Nové vyšší odborné školy (vzhledem k dostačující nabídce širokého spektra jejich oborů vzdělání a disponibilní kapacitě škol) zřizovat pouze ve výjimečných

a odůvodněných případech (např. s obory vzdělání technického nebo přírodovědného zaměření nebo s obory vzdělání pro žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s obory čtyřletého gymnázia v návaznosti na demografický vývoj).

6. Nezvyšovat kapacity v oborech vyššího odborného vzdělávání a (tj. zachovat vyrovnanou bilanci v kapacitách jednotlivých oborů vzdělání v každém kraji) s výjimkou oborů vzdělání technického a přírodovědného zaměření (např. obory skupiny 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 33 Zpracování dřeva, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 37 Doprava a spoje, 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 53 Zdravotnictví) a pedagogického zaměření (75 Pedagogika, učitelství a sociální péče).
7. Nový akreditovaný vzdělávací program oboru vyššího odborného vzdělávání může být zapsán do rejstříku pouze v případě, že vzdělávací program by měl v daném regionu ojedinělý charakter a jehož koncepce by vznikla na základě projevené dlouhodobé společenské potřeby příslušně vzdělaných absolventů na trhu práce. Při posuzování nových oborů a úpravě stávajících kapacit bude rovněž zohledněna nabídka vysokoškolských programů na území kraje.
8. Do struktury oborů vzdělání poskytujících vyšší odborné vzdělání může být nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude odpovídat předpokládaným dlouhodobým budoucím potřebám trhu práce a podpořen odůvodněným stanoviskem zástupce sociálních partnerů (Svazu průmyslu a dopravy, Hospodářské komory, Agrární komory). Při optimalizaci kapacit oborů vyššího odborného vzdělávání bude utlumen obor, jehož absolventi vykazují výrazně vyšší míru nezaměstnanosti, než je průměr kraje (posuzuje příslušný krajský úřad).
9. Do struktury oborů vzdělání na vyšší odborné škole může být v rámci kraje nově zařazen nebo kapacitně posílen jen obor vzdělání, který bude nahrazovat jiný aktivní obor vyššího odborného vzdělání o stejné kapacitě (s výjimkou odůvodněných žádostí podle bodu 5).
10. V oborech vzdělání, které mají unikátní obsah nebo jsou jedinečné v rámci ČR nebo jejichž oborová kapacita je postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce, jejichž seznam byl dohodnut společně MŠMT a Asociací krajů (např. obory vzdělání z oblasti rybářství, vinařství, obory ze skupiny oborů 82 Umění a užité umění), zahrne MŠMT do podkladů pro vydání rozhodnutí k zařazení uvedeného oboru vzdělání do struktury oborů vzdělání či zvýšení kapacity těchto oborů ve vyšší odborné škole odůvodněný souhlas Asociace krajů ČR. Seznam těchto oborů vzdělání MŠMT dohodne s Asociací krajů ČR a zveřejní na webových stránkách MŠMT a Věstníku MŠMT

4.1.5 Úkoly a opatření v oblasti Vzdělávání dospělých

Úkol A. 6: Motivovat občany a firmy ke vstupu do dalšího vzdělávání a zvýšit informovanost a poradenství v této oblasti

Opatření:

1. ~~1.~~—Motivovat dospělé, resp. zaměstnavatele, ke vzdělávání; zaměřit se přitom na certifikované vzdělávání v oblastech zvyšování odbornosti dle potřeb zaměstnavatelů, cizí jazyky, informační technologie a podnikání.

2. ~~2.~~—Podporovat funkci koordinačního, informačního, certifikačního centra pro celoživotní vzdělávání na území kraje. Vytvořit platformu pro setkávání aktérů působících v oblasti vzdělávání dospělých.
3. ~~3.~~—Rozšířit možnosti občana získat profesní kvalifikaci dle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání na území kraje.
4. ~~4.~~—Motivovat a podpořit firmy ve využívání moderních forem vzdělávání a personálního rozvoje vlastních zaměstnanců, tedy podporovat výraznější participaci zaměstnavatelů na dalším vzdělávání a na jeho certifikaci.
5. ~~5.~~—Zvýšit počet informačních a motivačních aktivit na podporu dalšího vzdělávání; (např. Týdny vzdělávání dospělých); motivovat vzdělávací organizace k publikování své vzdělávací nabídky na veřejných portálech.
6. ~~6.~~—Kraj bude podporovat přijetí zákona upravujícího systém dalšího vzdělávání v ČR včetně jeho financování.

Úkol A. 7: Zmapovat, zpřístupnit a rozšířit nabídku vzdělávání dospělých na území kraje

Opatření:

1. ~~1.~~—Ve spolupráci s regionálními partnery připravit metodiku a provést analýzu účasti dospělých na dalším vzdělávání a jeho nabídky na území kraje.
2. ~~2. Rozšířit~~Rozšiřovat nabídku ~~distančních forem počátečního~~ vzdělávání na středních školách ve formě večerní, dálkové, distanční a kombinované; v souladu s poptávkou, zejména v oborech skupin 18 Informatické obory, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 28 Technická chemie a chemie silikátů, 37 Doprava a spoje, 53 Zdravotnictví, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie).
3. ~~3.~~—V ostatních oborech zvyšovat kapacity pouze v případech, že se obor v kraji nenabízí nebo u kterých nezaměstnanost dlouhodobě nepřekračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah.
4. Rozšiřovat nabídku vzdělávání na vyšších odborných školách ve formě večerní, dálkové, distanční a kombinované v souladu s poptávkou, zejména v oborech skupiny 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 33 Zpracování dřeva, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 37 Doprava a spoje, 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 53 Zdravotnictví a pedagogického zaměření (75 Pedagogika, učitelství a sociální péče). V ostatních oborech zvyšovat kapacity pouze v případech, že se obor v kraji nenabízí nebo u kterých nezaměstnanost dlouhodobě nepřekračuje republikový, resp. krajský průměr nebo jejich oborová kapacita není postačující pro dlouhodobé pokrytí potřeb trhu práce nebo tyto obory mají unikátní obsah.
- 3-5. Rozšířit nabídku kombinovaných forem počátečního vzdělávání na vyšších odborných a v bakalářských i v navazujících magisterských studijních programech na vysokých školách v kraji v souladu s poptávkou a s důrazem na využívání moderních informačních technologií, poptávkou a trhem práce
- 4-6. ~~4.~~—Udržet, případně rozšířit nabídku vzdělávacích kurzů pro zdravotně či sociálně handicapované občany.
- 5-7. ~~5.~~—Rozšířit nabídku vzdělávacích kurzů pro cizince.

~~6-8.~~ **6.** Rozšířit nabídku dalšího vzdělávání a rekvalifikace pro jedince, resp. malé skupiny účastníků; zaměřit se přitom na certifikované vzdělávání v oblastech zvyšování odbornosti dle potřeb zaměstnavatelů, cizích jazyků, informačních technologií a podnikání.

~~7-9.~~ **7.** Vytvořit podmínky pro návaznost počátečního a dalšího vzdělávání.

4.1.6 Úkoly a opatření v oblasti Technická odvětví a podnikání

Úkol A. 8: Rozvíjet matematické, technické a přírodovědné myšlení a tvořivost mladých lidí a posilovat jejich zájem a motivaci k vyučení či studiu v technických a přírodovědných oborech středních a vysokých škol.

Opatření:

1. ~~1.~~ Rozvíjet ve školách aktivity zaměřené na rozvoj technického a přírodovědného myšlení a tvořivosti žáků.
2. ~~2.~~ Modernizovat vybavení technicky zaměřených středních škol.
3. ~~3.~~ Obnovit při základních školách vybavení školních dílen, laboratoří a školních zahrad a posilovat jejich využívání pro praktickou výuku žáků. Zřizovat ve školách „učebny moderních technologií“ s potřebným vybavením.
4. ~~4.~~ Popularizovat moderní technologie, technická odvětví a technické a přírodovědné obory.
5. ~~5.~~ Podporovat nabídku motivační a zájmové činnosti pro děti a mládež v oblasti rozvoje technického a přírodovědného myšlení a tvořivosti.
6. ~~6.~~ Využívat stipendií jako motivačního nástroje k posílení zájmu a zejména ke zkvalitnění výstupních znalostí a dovedností absolventů technických oborů.

~~Počet účastníků olympiád a soutěží v matematice, technických a přírodovědných oborech~~

~~Počet účastníků v matematicky, technicky a přírodovědně zaměřených zájmových kroužcích a letních táborech~~

Úkol A. 9: Rozvíjet podnikatelské dovednosti mladých lidí a posilovat jejich zájem a motivaci k podnikání.

Opatření:

1. ~~1.~~ Zavést metodiku výuky podnikání a podnikavosti včetně certifikačního systému ve školách a podporovat její využívání ve výuce.
2. ~~2.~~ Zvýšit počet středních škol, které mají do učebních dokumentů zakomponováno učivo umožňující žákům hlásit se ke standardizované zkoušce podnikatelských dovedností.

4.2 PRIORITNÍ CÍL: B. ZAJIŠTĚNÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

4.2.2 Úkoly a opatření v oblasti Strategického řízení škol

Úkol B. 1: Zavádět prvky strategického řízení do škol

Opatření:

1. ~~1.~~ Posílit a koordinovat manažerské vzdělávání ~~zejména~~ ředitelů škol, specificky se zaměřit na ředitele velkých škol a škol s členitou organizační strukturou.
2. ~~2.~~ Podporovat získávání mezinárodních zkušeností a inspirace managementu škol.
3. ~~3.~~ Podpořit ~~velké~~ školy ~~a školy s členitou organizační strukturou~~ v získání národní či mezinárodní certifikace kvality.
4. ~~4.~~ Podporovat spolupráci škol s příslušnými regionálními partnery při tvorbě koncepčních dokumentů škol. Podporovat zapojení zřizovatelů škol do strategického řízení rozvoje škol.
5. ~~5.~~ Zavádět šablony a vzorové postupy a podporovat přenos příkladů dobré řídicí praxe mezi organizacemi.

4.2.3 Úkoly a opatření v oblasti Kvalita procesu vzdělávání

Úkol B. 2: V základních a středních školách rozvíjet klíčové kompetence žáků

Opatření:

1. ~~1.~~ Podpořit mateřské, základní a střední školy při inovaci školních vzdělávacích programů, a to zejména specializovaným vzděláváním a poradenstvím. Dále vytvářet zázemí (např. školní knihovny, specializované výukové prostory, estetické a funkční přizpůsobení stávajících prostor, zajištění bezpečnosti) a doplnění či modernizaci vybavení zejména na 2. stupni základních škol a ve středních školách.
2. ~~2.~~ Přizpůsobovat obsah, metody a organizace vzdělávání individuálním potřebám jednotlivců a jejich věkovým specifickým.
3. ~~3.~~ ~~Vzdělávat~~ Posílit vzdělávání pedagogických týmů i ~~jednotlivce~~ jednotlivců v oblasti aktivizujících metod vzdělávání a individualizace vzdělávání včetně zahraničních stáží, podporovat výměnu zkušeností mezi učiteli i školami. Podporovat procesy standardizace předpokladů a nároků pro výkon učitelského povolání.
4. ~~4.~~ Zvýšit informovanost zřizovatelů o ~~očekávaných~~ předpokládaných efektech zavedení školních vzdělávacích programů.
5. ~~5.~~ ~~Uveřejňování~~ Uveřejňovat příklady dobré praxe a ~~výměnu~~ výstupy z výměn zkušeností mezi učiteli, mezi školami a dalšími subjekty, podporovat spolupráci mezi školami různých stupňů.
6. ~~6.~~ Podporovat a využívat organizaci Vysočina Education jako metodický, poradenský a koordinační subjekt pro naplňování stěžejních rozvojových záměrů kraje v oblasti vzdělávání.
7. ~~7.~~ Rozvinout tradici prázdninových metodických škol pro učitele, kombinujících rozvoj kvalifikačních předpokladů s výměnou zkušeností a prevencí syndromu vyhoření.
8. ~~8.~~ V dlouhodobějším horizontu bude kraj podporovat akreditaci kombinované formy ~~bakalářského učitelského pedagogického~~ programu celoživotního vzdělávání na veřejné vysoké škole v Jihlavě zaměřeného na metodiku vzdělávání.

9. Podporovat metodiku začleňování témat osobnostního rozvoje do výuky ve školách (např. pro udržitelný rozvoj, zdravý životní styl, etická výchova, výchova k toleranci, finanční gramotnost, výchova k demokracii apod.)

Úkol B. 3: Ve středních školách v odborně zaměřených oborech posílit vazbu na reálné profesní prostředí a na praxi a zvýšit uplatnitelnost absolventů na trhu práce

Opatření:

1. ~~1.~~ Inovovat školní vzdělávací programy s cílem více propojit studium s praxí; k tomu také modernizovat nebo doplňovat vybavení a přizpůsobovat prostory a využívat prvky duálního vzdělávání. Při inovaci ŠVP podporovat spolupráci se zaměstnavateli.
2. Podporovat projekty škol zaměřené na vykonávání praxe žáků a studentů v zahraničí. Podporovat studijní stáže žáků a studentů škol v zahraničí.
2. ~~3.~~ Posílit vzdělávání učitelů odborných předmětů a učitelů odborného výcviku ve firmách; přiměřeně vzdělávat pracovníky zaměstnavatelů, kteří vyučují teoretické nebo praktické odborné předměty nebo praxi v programech středních škol.
3. ~~4.~~ Zvýšit účast zástupců zaměstnavatelů u výstupních zkoušek z odborných předmětů a při tvorbě či inovaci vzdělávacích programů.

Úkol B. 4: Zajistit rovnost přístupu ke vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním (včetně žáků z etnických menšin a imigrantů)

Opatření:

1. ~~1.~~ Vytvářet podmínky pro vzdělávání dětí ~~a~~ žáků a studentů se zdravotním postižením nebo sociálním ~~handicapem~~ znevýhodněním. Tam, kde je to možné, podporovat individuální nebo skupinovou integraci. K tomu využívat podpůrná opatření MŠMT. Zachovat alternativu vzdělávání žáků se zdravotním postižením ve speciálních třídách (skupinová integrace).
2. ~~2.~~ Pokračovat ve vytváření podmínek pro města a obce k převzetí vzdělávací činnosti dětí, žáků a žáků studentů se zdravotním znevýhodněním. ~~Stávající programy podpory doplnit o systémovou podporu~~ postižením. Pokračovat v systémové finanční podpoře na provozní náklady úhradu provozních nákladů měst a obcí, která zabezpečují vzdělávání dětí a žáků s těžšími formami zdravotního handicapu postižení v základních školách speciálních, speciálních třídách nebo individuálně v běžných třídách.
3. ~~3.~~ Podpořit postupné odstraňování bariér ve školách; přednostně tam, kde se vzdělávají nebo budou vzdělávat děti, žáci a studenti s omezením pohybu.
4. ~~4.~~ Vytvořit přehledný systém krajského psychologického a speciálně pedagogického poradenství a posílit jej k zabezpečení inkluzivního vzdělávání.
5. ~~5.~~ Podporovat vzdělávání, poradenství a výměnu zkušeností mezi pedagogy a odbornými pracovníky při zabezpečování vzdělávání handicapovaných dětí, žáků a studentů a vytváření podmínek pro jejich vzdělávání a spolupráci s rodiči.
6. ~~6.~~ Podporovat programy prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže.

7. ~~7.~~ Rozšířit síť středisek výchovné péče s cílem zajistit poradenství pro školy, žáky a rodiče, zejména s důrazem na řešení poruch chování, narušujících výuku ve školách.

7-8. Zabezpečit podmínky pro výchovu a vzdělávání dětí a mladých lidí v dětských domovech.

Úkol B. 5: Vyhledávat a rozvíjet talentované děti, žáky a studenty

Opatření:

1. ~~1.~~ Vzdělávat zejména pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a výchovné poradce v oblasti vyhledávání talentů. Pro vyhledávání talentů rovněž systematicky využívat výsledků standardizované evaluace.
2. ~~2.~~ Posílit účinnost systému poradenství pro učitele a rodiče pro vzdělávání ~~nadaných~~ talentovaných žáků integrovaných ve školách. Při vzdělávání žáků využívat podpůrná opatření MŠMT.
3. ~~3.~~ Vytvářet a využívat specifické programy, soutěže, ~~přehlídek~~ přehlídky, podporovat ~~setkání~~ setkávání talentovaných žáků v kraji.
4. ~~4.~~ Využívat systém stipendií jako motivace pro talentované žáky ~~a studenty~~.

Úkol B. 6: Rozvíjet vzdělávání žáků v cizích jazycích a v používání informačních a komunikačních technologií

Opatření:

1. ~~1.~~ Rozvíjet u pedagogů v mateřských, základních a středních školách jazykové schopnosti a dovednosti využívat informační technologie ve výuce. Opatření bude spočívat zejména v podpoře vzdělávání, výměny příkladů dobré praxe a získávání mezinárodních zkušeností.
2. ~~2.~~ Podporovat využívání cizích jazyků a informačních technologií ve výuce jiných předmětů, v žákovských projektech apod.; rozšiřovat výuku jednotlivých předmětů a případně celých tříd v cizím jazyce.
3. ~~3.~~ Vytvořit přehledný systém certifikace dosažených schopností v cizích jazycích a dovedností ve využívání informačních technologií založený na mezinárodně uznávaných standardech a využívat tohoto systému při vzdělávání žáků a studentů i pracovníků ve školách.
4. ~~4.~~ Soustředit část prostředků ~~globálních grantů kraje v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost~~ OP VVV a dalších dotačních titulů k plošné a systematické podpoře rozvoje dětí a žáků v komunikaci v anglickém jazyce a v uživatelském používání ~~počítačů~~ výpočetní techniky.
5. ~~5.~~ Zvyšovat nabídku druhého cizího jazyka v základních a středních školách (zejména maturitních oborech M); významné místo má pro regionální spolupráci německý jazyk.

Úkol B. 7: Zvyšovat kvalitu programů ve vzdělávání dospělých a profesionalitu pracovníků

Opatření:

1. ~~1.~~ Podporovat vzdělávání a rozvoj manažerských dovedností lektorů a managementu právnických i fyzických osob zabezpečujících vzdělávání dospělých.
2. Podporovat certifikaci institucí vzdělávání dospělých

Úkol B. 8: Podpořit výchovnou a zájmovou funkci škol, školských zařízení, nestátních neziskových organizací a sportovních organizací ve vztahu k dětem a mládeži na městské a obecní úrovni

Opatření:

1. ~~1.~~ Podporovat vzdělávání zaměřené na zvýšení odbornosti a pedagogických a manažerských dovedností učitelů, vychovatelů a managementu ve školách, základních uměleckých školách, domech dětí a mládeže, střediscích pro volný čas, školních družinách a školních klubech a nestátních neziskových organizací.
2. ~~2.~~ Podporovat uměleckou, sportovní, kulturní a odbornou zájmovou činnost dětí a mládeže ve městech a obcích zejména ve školách a školských zařízeních, nestátních neziskových organizacích a sportovních organizacích; zvláštní pozornost věnovat oblasti rozvoje technického a přírodovědného myšlení a tvořivosti.
3. ~~3.~~ Posílit otevřenost škol a školských zařízení ve vztahu ke společenství v obci, mikroregionu a kraji (komunitní funkci škol).

~~4.2.4 Úkoly a opatření v oblasti Evaluace a monitorování kvality vzdělávání~~

Úkol B. 9: V návaznosti na aktivity MŠMT rozvíjet mechanismy externího hodnocení výsledků vzdělávání včetně poskytování dosažitelných informací z veřejných zdrojů a iniciovat proces vlastního hodnocení škol jako jedné z podmínek změn ve školách

Opatření:

1. ~~1.~~ Využívat standardizovaného hodnocení výstupů vzdělávání po 5. a v 9. ročníku základních škol jako jednoho z kritérií hodnocení kvality vzdělávání, přidané hodnoty a jako zdroje zpětné vazby pro školy, zřizovatele a veřejnost.
2. ~~2.~~ Zavést standardizované hodnocení výstupů vzdělávání na vstupu a výstupu středních škol jako jednoho z kritérií hodnocení kvality vzdělávání, přidané hodnoty a jako zdroje zpětné vazby pro školy, zřizovatele a veřejnost.
3. ~~3.~~ Využívat standardizované státní části maturitní zkoušky jako jednoho z kritérií hodnocení kvality vzdělávání a jako zdroje zpětné vazby pro školy, zřizovatele a veřejnost.
4. 4. Využívat jednotné přijímací zkoušky jako zdroje zpětné vazby pro školy a zřizovatele.
- 4.5. Posilovat proces vlastního hodnocení škol a proces hodnocení škol zřizovatelem jako systémové nástroje zvyšování kvality vzdělávacího procesu, a to zejména prostřednictvím vzdělávání, poradenství a přenosu zkušeností, a dále pak

využívat další standardizované nástroje pro porovnávání výsledků vzdělávání a multikriteriální hodnocení činnosti škol.

~~5-6.~~ **5.** Nabídnout školám kritéria a standardizované nástroje pro vyhodnocování procesu vzdělávání s cílem poskytnout zpětnou vazbu žákům, učitelům, vedení škol, zřizovatelům a veřejnosti.

~~6-7.~~ **6.** Za účelem zabezpečení evaluace podporovat a využívat organizaci Vysočina Education.

~~7-8.~~ **7.** ~~Soustředit~~ Využívat prostředky ~~globálních grantů kraje v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost OP VVV včetně Krajského akčního plánu~~ k plošné a systematické podpoře využívání plánování a aplikace standardizovaných evaluačních nástrojů na území kraje ve prospěch dětí, žáků, studentů, škol a jejich zřizovatelů.

~~8-9.~~ **8.** Kraj se bude podílet na vytvoření integrovaného informačního systému, který bude soustřeďovat a analyzovat klíčová relevantní data a informace z oblastí výstupů vzdělávání, trhu práce a zaměstnanosti a vytvářet informační výstupy obsahově i formálně využitelné při vlastní evaluaci středních škol i jako informační zdroj pro klienty a zřizovatele škol.

4.3 PRIORITNÍ CÍL: C. ZVÝŠENÍ EFEKTIVITY A ZAJIŠTĚNÍ ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4.3.2 Úkoly a opatření v oblasti Síť středních škol a souvisejících školských zařízení

Výsledky naplňování úkolů a opatření:

Úkol C. 1: Vytvořit stabilnější střední školy, které budou schopné lépe zvládnout výrazný pokles počtu žáků a efektivněji tomu přizpůsobovat své prostorové i personální potřeby

Opatření:

- ~~1. Při úpravách sítě středních škol zřizovaných krajem, které mají alespoň částečně příbuznou oborovou nabídku, vytvářet po projednání s městy oborově zaměřená střediska zabezpečující ekonomicky únosné zachování a rozvoj vzdělávání kvalifikovaných odborníků v učebních a studijních oborech i v dalším vzdělávání pro potřeby zaměstnavatelů.~~
- ~~2. Při úpravách sítě škol pokračovat po projednání s městy ve spojování monotypních středních škol se studijními obory včetně lyceí s místními gymnázii, případně s jinými středními školami.~~
- 3. Připravit perspektivní a ekonomicky efektivní řešení** Pokračovat v perspektivních a ekonomicky efektivních řešeních vzdělávací nabídky středních škol zřizovaných krajem. Při návrhu řešení brát mimo jiné zřetel rovněž na společenskou a sociální funkci školy ve městě a prostorové podmínky a prostředky v minulosti a budoucnosti vynaložené na jejich údržbu.

2. ~~4.~~ Přeskupit síť Provést dílčí úpravy v síti odborně zaměřených oborů na území kraje ve školách za účelem udržení či zvýšení naplněnosti tříd a účelného využívání investic na zabezpečení moderní techniky pro výuku odborných předmětů a praxe.
3. ~~5.~~ Podporovat spojené školy a jejich management v opatřeních vedoucích k vyšší efektivitě hospodaření se svěřeným majetkem a finančními zdroji, a to zejména při uvolňování méně využívaných prostor a snižování počtu zaměstnanců v souvislosti s poklesem počtu žáků. V zájmu efektivity využití prostředků soustředit finanční prostředky na modernizaci vybavení, zejména do center odborného vzdělávání.
4. ~~6.~~ Podporovat spojené školy a jejich management v opatřeních zajišťujících změny v řízení, návaznost vzdělávací nabídky, posílení komunikace a sbližování pedagogických týmů a žáků, informovanost veřejnosti a partnerů a zachování tradic.

Úkol C. 2: **Přizpůsobit síť školských zařízení a služeb souvisejících s dostupností středního vzdělávání poklesu počtu žáků**

Opatření:

1. ~~1.~~ Při rekonstrukci školních jídelen zřizovaných krajem zohledňovat v souvislosti s hygienickými předpisy očekávaný pokles počtu žáků a přizpůsobit mu síť včetně přeměny školních jídelen na výdejny s dovozem stravy. Změny v zajišťování stravování žáků koordinovat s ostatními zřizovateli školních jídelen, zejména pak s městy.
2. ~~2.~~ Klesající dostupnost odborně zaměřených oborů podpořit úpravou dopravní obslužnosti v kombinaci se zajištěním ubytování.

4.3.3 Úkoly a opatření v oblasti Síť mateřských a základních škol a souvisejících školských zařízení

Úkol C. 3: **Ve spolupráci se zřizovateli postupně zvyšovat efektivitu sítě základních škol a mateřských škol a školských zařízení**

Opatření:

1. ~~1.~~ Podporovat zachování efektivních nebo obcemi dofinancovaných málotřídních škol (podíl na hrazení přímých výdajů).
2. ~~2.~~ Podporovat obce a skupiny obcí ve společné spádové oblasti v hledání efektivnějšího organizačního zabezpečení vzdělávání žáků v málotřídních školách, např. se může jednat o jeden právní subjekt v úplné základní škole s navázanými odloučenými pracovišti v málotřídních školách. (právní formou může být škola zřízená svazkem obcí). Taková řešení podporují snížení administrativního tlaku na vedoucí pracovníky malých organizací včetně dílčího snížení nákladů. Takovému řešení přizpůsobit i poskytování prostředků ze státního rozpočtu na přímé výdaje (výpočet po odloučených pracovištích) a v případě potřeby přizpůsobit dopravní obslužnost.
3. ~~3.~~ Podporovat obce při slučování menších samostatných mateřských škol do větších celků nebo při slučování se základními školami.

4. Zvyšovat kapacity základních a mateřských škol ve školském rejstříku v souvislosti s dočasným demografickým nárůstem s přihlédnutím k možnosti využití v následném období i pro jiné účely.
5. V případě nedostatečných kapacit mateřských škol podpořit zřizování přípravných tříd základních škol v souladu s jejich zákonem stanoveným účelem.
6. Posilovat metodickou podporu mateřských škol při zajišťování péče o děti mladší než 3 roky.

4.3.4 Úkoly a opatření v oblasti Financování vzdělávání

Úkol C. 4: Zabezpečit financování přímých výdajů regionálního školství v období výrazného poklesu počtu žáků s prioritou základního a středního školství

Opatření:

1. ~~1.~~ Vzhledem k ~~ekonomické situaci a stavu výši prostředků vynakládaných ze~~ státního rozpočtu na financování regionálního školství, významnému poklesu počtu výkonů ve školství ~~a poklesu efektivitu využívání zdrojů ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání v uplynulých letech~~ soustředit pozornost na zabezpečení výchovy dětí v předškolním věku (vytvoření rovných podmínek pro pracovní uplatnění rodičů), povinné školní docházky, resp. vzdělávání žáků v základních školách, a dále pak na zabezpečení středoškolského vzdělávání přípravy na budoucí povolání ve středních školách.
2. V této souvislosti:
 - a. stanovit prioritní skupiny organizací pro rozdělování prostředků pro financování regionálního školství ze zdrojů poskytnutých ze státního rozpočtu;
 - b. nedoporučovat zvyšování celkové kapacity (nejvyššího povoleného počtu výkonů ve školském rejstříku) základních uměleckých škol, domů dětí a mládeže a školních družin a školních klubů, je-li stanovena;
V případě, že dojde ke změně poskytování prostředků na regionální školství a budou vytvořeny finanční podmínky pro zvýšení kapacit, bude krajský úřad podporovat zvyšování kapacit výše uvedených škol a školských zařízení, a to s ohledem na stávající naplněnost škol, stávající síť školních družin a školních klubů a jejich naplněnost, síť základních uměleckých škol a středisek volného času, rozsah a pokrytí služeb ve vztahu k počtu žáků v území a disponibilní prostředky.
 - c. vzhledem k záměrům MPSV na změny v zajišťování péče o děti vyrůstající mimo biologickou rodinu nedoporučovat zvyšování kapacity (nejvyššího povoleného počtu výkonů ve školském rejstříku) dětských domovů;
3. ~~2.~~ V případě sloučení škol po přechodnou dobu zohledňovat opodstatněné zvýšené náklady oproti normativnímu přidělu. Přechodná doba činí u mateřských škol 1 rok, u základních škol 4 roky a u středních škol 2 roky a během ní bude podpora postupně klesat.

4. ~~3.~~ Sledovat srovnatelnost podmínek financování 2. stupně základních škol a nižšího stupně víceletých gymnázií z prostředků regionálního školství ze státního rozpočtu, a to s ohledem na naplněnost tříd a na rozdíly vyplývající z právních předpisů.

Úkol C. 5: Zvýšit podíl grantových zdrojů na zabezpečení rozvojových aktivit v oblasti vzdělávání

Opatření:

1. ~~1.~~ Sledovat velké národní projekty a vytvářet podmínky pro jejich realizaci na území kraje prostřednictvím krajského úřadu, Vysočiny Education nebo jiných organizací.
2. ~~2.~~ Podporovat získávání grantových zdrojů jednotlivými školami, zabezpečit informovanost o těchto možnostech a podporovat vzdělávání pracovníků škol v oblasti projektového managementu.
3. ~~3.~~ Podporovat získávání grantových zdrojů jednotlivými organizacemi působícími v oblasti rozvoje lidských zdrojů, zabezpečit informovanost o těchto možnostech a podporovat vzdělávání jejich pracovníků v oblasti projektového managementu.
4. ~~4.~~ Koordinovat a připravit pro programovací období ~~2007 – 2013 a~~ 2014 – 2020 ~~velké~~ systémové projekty v oblasti vzdělávání na území kraje, a to zejména pro operační programy ~~ROP IROP, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a VVV, OPZ,~~ případně ~~dle vývoje zaměření také pro OP Lidské jiné dotační zdroje a zaměstnanost, OP Věda, výzkum a inovace a OP Podnikání a inovace. Pro tento účel využít také Krajský akční plán jako nástroj koordinace a akčního plánování.~~
 5. ~~Vytvořit podmínky pro realizaci globálních grantů v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, případně dalších globálních grantů, pokud budou kraje součástí jejich implementační struktury.~~
5. ~~6.~~ Podpořit aktivity k zajištění informovanosti veřejnosti o realizaci projektů na území kraje.